

De checklist van Paas

Visie – 24 oktober 2004

Vorige maand vierde Zendtijd voor Kerken zijn 10-jarige bestaan met een symposium over de ‘emotiemens’: de mens van vandaag die te midden van onbegrensde keuzemogelijkheden gaat voor ongeremde zelfontplooiing. En hij/zij kiest vooral de dingen die goed voelen.

Tegenover die ‘emotiemens’ zette evangelisatiedeskundige Stefan Paas de mens zoals God hem graag ziet. Onze tijd heeft volgens Paas mensen nodig die

1. zich drukker maken om een ander dan om zichzelf en er bewust voor kiezen om anderen te dienen in plaats van steeds maar bezig te zijn met de vraag, of ze wel bij anderen in de smaak vallen;
2. hebben geleerd dat pijn en lijden onmisbaar zijn voor echt geluk in plaats van alle pijn en lijden zinloos te verklaren en daarom alle risico’s onder controle te houden;
3. hebben leren (ver)wachten in plaats van uit te zijn op instantbehoeftebevrediging en dito Godservaring, en die daarom meer genieten van goede dingen en echte ervaringen met God, als die hen overkomen;
4. sterk zijn en laten zien dat ze desondanks anderen nodig hebben, die moed tonen in kwetsbaarheid en niet in onafhankelijkheid, en die geen relaties aangaan in voorlopigheid (‘tot het me niet meer zint’), maar in trouw en opoffering.

Zijn verhaal houdt ons als EO een spiegel voor. Laten wij in onze ‘afkijkprogramma’s’ over huwelijk en opvoeding, ziekte en dood dat soort mensen zien? Zijn we trendvolgend in het preken van zelfontplooiing of trend doorbrekend op de manier die Paas bepleit? Pijn, handicap, lijden en zwak-zijn komen in onze programma’s veel meer aan bod dan ontplooiing, mooi zijn en kicken, maar welk verhaal vertellen ze? Ik herken Paas’ voorbeelden in EO-programma’s over mensen die zich ondanks ziekte en handicap niet in zieligheid wentelden, maar hun leven in het teken van anderen zetten. Over mensen die in Afrika en Cambodja zieke kinderen helpen. Over gebedsgenezing die er niet kwam. Over nabestaanden van mensen die werden vermoord, die huilend en stamelend probeerden hun pijn en lijden zin te geven. Ik herken ze ook in het vechten voor je huwelijk in *In voor- en tegenspoed* en *Marry me again* en in *Aangedaan*, waarin slachtoffers hun trauma’s een plek geven: niet via de therapeut, maar door de dader te vergeven. En tegelijk denk ik: Laten we niet te snel denken dat we het wel goed doen en ons door Paas’ checklist laten scherpen. Want ik geloof hartstochtelijk in afkijktelevisie, als daar maar de mens zoals God hem of haar graag ziet, van af te kijken valt.